

SLOVENIJA TA TEDEN

Obletnica brez alternative

DARJA KOCBEK

Banka Celje je šesta banka v Sloveniji, ki jo bodo reševali državljani, je na podlagi mnenja Banke Slovenije odločila levosredinska vlada Alenke Bratušek. Lanski stresni testi so pokazali, da Banki Celje manjka 388 milijonov evrov, iz celjske banke pa so pred kratkim sporočili, da potrebujejo svež kapital v višini 160 milijonov evrov. Vlada, ki je lani za dokapitalizacijo treh največjih bank, ki so Nova ljubljanska banka, Nova kreditna banka Maribor, in Abanka Vipava, že namenila 3,3 milijarde evrov, davkoplačevalcem še ni sporočila, koliko sredstev bo potrebovala za dokapitalizacijo Banke Celje.

So pa davkoplačevalci posredno izvedeli, da jih do konca leta čaka dokapitalizacija še sedme banke, to je Gorenjska banka, ki ji je vlada rok, da poišče zasebni kapital, podaljšala do konca leta. Tudi zanjo tako rekoč ni možnosti, da bi ji ta kapital uspelo najti. Koliko svežega denarja potrebuje, iz te banke niso sporočili, lanski stresni testi pa so pokazali, da ji manjka 328 milijonov evrov.

V Banki Celje pojasnjujejo, da so od januarja letos pri iskanju strateškega partnerja za dokapitalizacijo sodelovali z Raiffeisen Centrobank z Dunaja, ki pa ji »v razpoložljivem času zaradi trenutnih makroekonomskih razmer v Sloveniji in nezanimanje za investicije v slovenski bančni sektor ni uspelo pridobiti zadovoljivega interesa potencialnih investitorjev, zato se je proces zaključil«. Torej je že gotovo, da bodo luknje v bilanci Banke Celje zapolnili davkoplačevalci. Banka Celje je v državni lasti. Njeni največji delničarji sta državna Nova ljubljanska banka z 41-odstotnim deležem in državna Slovenska odškodninska družba.

V zadnjem času se v javnosti omenja možnost, da bi združili Banko Celje, Gorenjsko banko in Abanko, ki so jo prav tako morali reševati davkoplačevalci z dokapitalizacijo v višini 591 milijonov evrov. Združeno banko bi nato skušali prodati, saj bi bila bolj zanimiva za tuje vlagatelje kot vsaka od omenjenih bank posebej. Ne glede na to, ali bo državi uspelo prodati Banko Celje in Gorenjsko banko posebej ali v paketu, bodo njuni mali delničarji in lastniki podrejenih obveznic enako kot lani v primeru Abanke, Nove ljubljanske banke in Nove kreditne banke Maribor izgubili svoje premoženje.

Da jo bo prodajala samostojno, vlada predvideva za drugo največjo banko v državi Novo Kreditno banko Maribor (NKBM), ki so jo davkoplačevalci lani dokapitalizirali, saj so revizorji luknjo v njenih bilanci ocenili na 870 milijonov evrov.

Luknje v bilanci slovenskih državnih bank so nastale po letu 2000, ker so podeljevale posojila na lepe oči, zaradi tega jih prejemniki ne morejo vrniti in so postala slaba posojila. Njen nekdanji prvi mož NKBM Matjaž Kovačič je v četrtek na zaslišanju pred parlamentarno preiskovalno komisijo o bankah o slabih posojilih dejal, da se je pogovarjal z marsikom in marsikdo ga je za kakšen projekt tudi poklical.

Dejal je, da ga niso klicali le zaradi največje trgovske družbe Mercator, ki ima za 1 milijardo evrov dolgov in jo banke že leta zaradi nasprotovanja politike ne morejo prodati, ali projekta za gradnjo športnega parka Stožice, ki je glavni projekt ljubljanskega župana Zorana Jankovića. Tudi Rim-

ske terme, ki je bil projekt nekdanje predsednice uprave propadle gradbene družbe Vegrad Hilde Tovšak, niso padle z neba, je pristavil. Za projekt Stožice ga je poleg župana Jankovića klical tudi sedanji predsednik države Borut Pahor, ki je bil v času izvajanja projekta predsednik vlade in tako predstavnik večinskega lastnika NKBM, ki je država.

Pahor naj bi Kovačiču glede Stožic položil na srce, »da je to za vse pomembno in da bi bilo dobro, če se v okviru svojih možnosti skuša najti rešitev«. O Mercatorju pa so po besedah bivšega prvega moža NKBM med drugim govorili na sestanku z dvema ministroma Pahorjeve vlade (ministrom za finance Francijem Križaničem in ministrom za kmetijstvo Dejanom Židanom). »Svoje stališče glede tega, ki ga nikoli nista skrivala (da je Mercator nacionalni interest, zato ga ne gre prodati tujcem, op. p.), sta jasno povedala tako predsedniku uprave NKBM, torej meni, kot predsedniku uprave NLB,« je po poročanju tiskovne agencije STA dejal Matjaž Kovačič.

Funkcijo predsednika uprave NKBM je Kovačič moral zapustiti na začetku leta 2012, več kot leto dni preden je oblast prevzela sedanja levosredinska vlada Alenke Bratušek, ki je v tem tednu »praznovala« prvo obletnico. Ta obletnica je bila grenka, saj se vladna koalicija v glavnem ukvarja sama s seboj. Prvo leto je vlada Alenke Bratušek preživela le zato, ker drugačne koalicije iz sedanjih parlamentarnih strank ni mogoče sestaviti. Predčasni volitev, ki bi omogočile oblikovanje nove koalicije, pa nobena parlamentarna stranka noče.

